

Teza: kara dyscyplinarna

Orzeczenie kary dyscyplinarnej nieznaney ustawie oznacza, że spełniona została bezwzględna przesłanka odwoławcza, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k.

WO-113/16

ORZECZENIE

z dnia 12 października 2016 r.

Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w składzie:

Przewodniczący: SWSD Dariusz Drozdowski /sprawozdawca/

Sędziowie: SWSD Magdalena Śniegula

SWSD Dorota Szubielska

Protokolant: Kamila Kamińska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego radcy prawnego Lecha Ciarkowskiego

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 października 2016 r. sprawy radcy prawnego P. B.

obwinionego o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 637) w zw. z art. 6 ust. 1, art. 28 ust. 1 i 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

na skutek odwołania obwinionego od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Wrocławiu z dnia 20 maja 2015 r., sygn. akt OSD 14/15,

Wyższy Sąd Dyscyplinarny:

orzeka:

1. uchyła zaskarżone orzeczenie w całości i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu,
2. orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego w kwocie 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc zł) pozostawia do rozpoznania Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu.

Uzasadnienie

Radca prawny P. B. został obwiniony o to, że:

- działając jako pełnomocnik (...) Sp. Jawna w L. w okresie po 28 czerwca 2012 r. we W. nie zawiadomił komornika sądowego o fakcie wypowiedzenia jemu pełnomocnictwa,
- nie przekazał kwot uzyskanych od komornika bezpośrednio mocodawcy, lecz w dniu 9 lipca 2012 r. we W. z przysługującej mocodawcy wierzytelności bezzasadnie dokonał potrącenia swoich wierzytelności wobec (...) Sp. z o. o. z pieniędzy należnych (...) Spółka Jawna, przy czym radca prawny spowodował szkodę Spółce Jawnej (...) w kwocie 6.704,00 zł,

tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 Ustawy z 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 637) w zw. z art. 6 ust. 1, art. 28 ust. 1 i 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu orzeczeniem z dnia 20 maja 2015 r., sygn. akt OSD 14/15, obwinionego radcę prawnego P. B. w punkcie 1. uznał za winnego popełnienia zarzuczanych czynów i

wymierzył mu karę nagany z ostrzeżeniem, a w punkcie 2. obciążył obwinionego kosztami postępowania w kwocie 1.187,80 zł.

To orzeczenie w całości na swoją korzyść zaskarżył obwiniony radca prawny. Obwiniony orzeczeniu zarzucił naruszenie przepisu art. 28 ust. 1 i 3 oraz art. 6 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego poprzez ich błędną interpretację skutkującą uznaniem go za winnego naruszenia zasad etyki radcy prawnego. Obwiniony przedstawił, że z wypowiedzeniem mu pełnomocnictwa zapoznał się w piątek 29 czerwca 2012 r. i tego dnia zlecił wysyłkę pisma, która miała nastąpić w następnym dniu roboczym, ale skoro w poniedziałek uzyskał informację o zakończeniu postępowania egzekucyjnego, to uznał, że wysyłanie pisma z informacją będzie bezcelowe. Obwiniony zarzucił, że okręgowy sąd dyscyplinarny nie odniósł się do tych faktów. Obwiniony zarzucił, że przepis art. 28 ust. 1 kodeksu etyki nie może być podstawą ukarania go, ponieważ zarzuca mu się przewinienie dyscyplinarne po wypowiedzeniu pełnomocnictwa a nie przed wypowiedzeniem. Zdaniem obwinionego nie można mu też zarzucić naruszenia art. 28 ust. 3 kodeksu etyki, ponieważ w swoich działaniach kierował się ustaleniami poczynionymi z (...) sp. z o. o., który był upoważniony przez (...) Sp. j. Obwiniony zarzucił niewyjaśnienie przez okręgowy sąd dyscyplinarny umówionych zasad rozliczeń oraz ewentualnego niewykonania umowy ze spółką (...). Obwiniony uznał również za całkowicie bezzasadny zarzut naruszenia art. 6 ust. 1 kodeksu etyki, a w tym powierzchowność postępowania dowodowego i oparcie ustaleń jedynie na twierdzeniach J. C.. Obwiniony wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uniewinnienie go od zarzucanych mu czynów.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie po rozpoznaniu tego odwołania orzeczeniem z dnia 1 grudnia 2015 r., sygn. akt WO-49/15:

- 1) w punkcie 1. utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie,
- 2) w punkcie 2. zasądził od obwinionego koszty postępowania odwoławczego w wysokości 1.052,80 zł na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych.

Od tego orzeczenia odwoławczego obrońca obwinionego wniosła kasację do Sądu Najwyższego. Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 29 czerwca 2016 r., sygn. akt SDI 22/16, uchylił zaskarżone orzeczenie i sprawę przekazał Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy wyjaśnił, że już w czasie orzekania przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, to jest sąd dyscyplinarny pierwszej instancji, kara nagany z ostrzeżeniem nie była znana ustawie o radcach prawnych. Tym samym orzeczenie takiej kary wobec obwinionego radcy prawnego P. B. stanowiło orzeczenie właśnie kary nieznaną ustawie. A to oznacza, że spełniona została bezwzględna przesłanka odwoławcza, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k., którą sąd dyscyplinarny drugiej instancji powinien dostrzec z urzędu, a czego nie uczynił. Sąd Najwyższy w swoim wyroku wskazał też, że zasadny był zarzut kasacji - rażącej obrazy prawa

materialnego, to jest art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radach prawnych w zw. z art. 65 ust. 1 ustawy o radach prawnych poprzez jego niezastosowanie i orzeczenie wobec obwinionego kary nagany z ostrzeżeniem w sytuacji gdy w niniejszej sprawie należało zastosować ustawę o radach prawnych w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o adwokaturze oraz niektórych innych ustaw jako ustawy nowej, co stanowi rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 62³ ustawy o radach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r. Co do tego zarzutu Sąd Najwyższy wskazał, że sąd dyscyplinarny drugiej instancji podczas ponownego rozpoznania sprawy powinien rozważyć możliwości skorygowania zaistniałego uchybienia.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych zważył, co następuje:

Podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego jest ustawa o radcach prawnych stosowana w związku z Kodeksem Etyki Radcy Prawnego. Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych radca prawny podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swoich obowiązków zawodowych. Na podstawie art. 74¹ pkt 1 i 2 ustawy o radcach prawnych w sprawach nieuregulowanych do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego oraz rozdziału I-III Kodeksu karnego.

W myśl art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k., niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na

treść orzeczenia sąd odwoławczy na posiedzeniu uchyla zaskarżone orzeczenie, jeżeli orzeczono karę nieznaną ustawie.

Jak to już wyjaśnił Sąd Najwyższy w omówionym wyżej wyroku z dnia 29 czerwca 2016 r. zaskarżone orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego zapadło z rażącym naruszeniem przepisów prawa procesowego. Nie powinno ulegać wątpliwości, że w dniu orzekania przez ten sąd, czyli w dniu 20 maja 2015 r., kara nagany z ostrzeżeniem nie była znana ustawie o radcach prawnych. Ujawnienie tego uchybienia powoduje, niezależnie od granic środka odwoławczego oraz niezależnie od wpływu tego uchybienia na treść orzeczenia, jego uchylenie z tego tylko powodu. Uchybienie to nie może być w żaden sposób konwalidowane, co w konsekwencji wprost obliguje - zgodnie z art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k. - do uchylenia orzeczenia.

W myśl art. 436 k.p.k. sąd może ograniczyć rozpoznanie środka odwoławczego tylko do poszczególnych uchybień, podniesionych przez stronę lub podlegających uwzględnieniu z urzędu, jeżeli rozpoznanie w tym zakresie jest wystarczające do wydania orzeczenia, a rozpoznanie pozostałych uchybień byłoby przedwczesne lub bezprzedmiotowe dla dalszego toku postępowania. Stąd też Wyższy Sąd Dyscyplinarny z uwagi stwierdzenie bezwzględnej przesłanki odwoławczej ograniczył się do rozpatrzenia tej kwestii, uznając, że rozpatrzenie zarzutów podniesionych w odwołaniu, a nakierowanych na ustalenie stanu faktycznego, byłoby przedwczesne, skoro zachodzi potrzeba ponowienia postępowania przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy ponownym rozpoznawaniu sprawy zastosuje - na co wrócił już uwagę Sąd Najwyższy - także przepisy art. 4 § 1 k.k. w zw. z art.

74¹ w zw. z art. 65 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o adwokaturze oraz niektórych innych ustaw jako ustawy nowej.

Zatem mając na uwadze wszystkie podniesione powyżej okoliczności, Wyższy Sąd Dyscyplinarny uchylił zaskarżone orzeczenie i sprawę przekazał Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu do ponownego rozpoznania. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w swoim orzeczeniu uwzględni również rozstrzygnięcie o kosztach za postępowanie odwoławcze w kwocie 1.000 zł.